

[Sonja Albrink]

Vi er derimod ikke tilhængere af at omdirigere støtten til de bilaterale systemer. Gør vi det, vil vi ikke kunne lokke med guleroden, efter at reformerne er gennemført. De penge, der i en periode flyttes fra FN, kunne f.eks. i stedet bruges til øget støtte til de østeuropæiske lande, hvor der er et aktuelt behov for hjælp. Vi behøver ikke indgå mangeårige samarbejdsaftaler, men pengene vil gøre nytte. Vi mener ikke, det generelt skal gå ud over de fattige lande, at vi nu skal hjælpe Østeuropa, men omlægningen i denne sammenhæng, hvor det samtidig gælder om at reformere FN, er fornuftig. At vi også på et senere tidspunkt er nødt til at tage en generel debat om midlernes anvendelse sammenholdt med landevalget er en anden sag, og det vil vi gerne vende tilbage til.

CD ser altså ulandshjælpen som en nødvendig del af dansk udenrigspolitik. Vi vil ikke spare på den, men gerne ændre strukturen, så den kan blive brugt mere effektivt. Men vi vil endnu en gang advare imod, at denne debat drukner i snak om procenter.

I øvrigt skal jeg slutte med at sige, at CD ikke kan stemme for den foreslåede dagsorden.

Jørgen Estrup (RV):

Ordet historisk tages ofte som gidsel. Det var SF's ordfører, der blev citeret for det her til morgen, og jeg synes, det er fint, at SF nu går mere aktivt ind og tager medansvar for ulandsbistandspolitikken. Men om det ligefrem skal indskrives i historiebøgerne, må tiden og SF jo vise.

Tilsvarende håber jeg, det er en engangsforstilling, en parentes i dansk ulandspolitik historie, når regeringspartierne har valgt at bryde den hidtidige forståelse om udviklingsbistanden. Realiteten er jo, at den dagsorden, som hr. Erik B. Smith har foreslået på 4 partiers vegne – herunder Det Radikale Venstres vegne – helt og fuldt er i overensstemmelse med den politiske linje, der har været bred enighed om indtil for ganske nylig, reelt op til den 12. december 1991, som det blev fastslået tidligere i dag. Her blev det definitivt gjort klart, at man ønskede en politisk konfrontation om, hvor meget Danmark selv skulle have ud af ulandsbistanden.

Hidtil har der med udenrigsministeren som talsmand været bred politisk enighed om, at det danske udbytte af bistanden i form af virksomhedsindtjening og skabelse af danske arbejdspladser klart havde underordnet betydning i forhold til hovedsigtet, som var at dække behov og fremme udvikling i den tredje verdens fattigste lande. Disse retningslinier, som er udformet i maj 1989, er grundlaget for Danidas administration, og det hedder i det syvende og sidste punkt:

»Såfremt ovennævnte punkter kan anses for tilgodeset, bør endelig mulighederne for at fremme dansk erhvervslivs deltagelse i udvekslingssamarbejdet og dermed dansk beskæftigelse indgå i overvejelserne.«

Her står det meget klart, at danske interesser i bistandsmidlerne er legitime, men at de skal være underordnet ulandenes egne interesser. Det er efter vores mening et godt budskab til dem, som kunne blive fristet til at løbe efter en mere populistisk egeninteresse.

Udenrigsministeren har tilsyneladende ønsket at ændre på de bistandskriterier, som blev fastlagt i 1989. Det er selvfølgelig hans ret, men det kræver en politisk forhandling, hvis man ønsker resultater og ikke bare går efter et godt slagsmål; og som vi allerede har været inde på i dag, finder vi ikke i Det Radikale Venstre, at vi har været inddraget i sådanne forhandlinger. Jeg havde egentlig overvejet, hvis debatten skulle gå hen og blive lidt tam, at citere et par af de mere saftige dele af ministerens tale i Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde den 12. december 1991 – det var den dag, hvor kæden efter min mening sprang af – for så ville ministeren opleve det, som man jo oplever en gang imellem, at den værste fjende, man har, er éns egne taler. Men så onskabsfuld vil jeg nu ikke være, så jeg skal skåne ministeren for oplevelsen og i stedet besvare det spørgsmål, som ministeren stillede i rådet den samme dag, nemlig om der er lagt op til et brud med den brede politiske enighed, som i så mange år har kendetegnet dansk bistandspolitik.

Som det allerede er blevet sagt tidligere, er svaret fra radikal side et klart nej. Vi er parat til når som helst at gå ind i en dialog med regeringen om bistandspolitik. Men en dialog kræver altså, at begge parter lytter, og det er nok også nødvendigt med lidt god vilje fra begge parter side.